

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/156/2019
Identifikačné číslo spisu:	2216202556
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2216202556.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Ladislava Sándora, trvalým pobytom v Šamoríne, Hviezdna 622/3, 2/ Alžbety Sándorovej, trvalým pobytom v Šamoríne, Hviezdna 622/3, zastúpených JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom v Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie 2, proti žalovaným 1/ Renáte Szamaránszkej, trvalým pobytom v Šamoríne, Tichá 754/7, 2/ Jánovi Kožichovi, trvalým pobytom v Šamoríne, Slnecná 2553/77A, 3/ Mgr. Terézii Rajczovej, trvalým pobytom v Rohovciach č. 183, 4/ Jarmile Kozsichovej, trvalým pobytom v Bratislave - Podunajských Biskupiciach, Ipeľská 5139/5, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 5C/68/2016, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. októbra 2018 sp. zn. 11Co/207/2017, takto

rozhodol:

Odôvodnenie

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

1. 1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 18. októbra 2016 č.k. 5C/68/2016-62 žalobu žalobcov 1/ a 2/ (ďalej len „žalobcovia“) zamietol (I. výrok). Žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ (ďalej aj „žalovaní“) náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia sa pôvodne domáhali určenia vlastníckeho práva (v režime bezpodielového spoluvlastníctva) k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. Šamorín, obec Šamorín, a to k pozemkom parc. č. 1503/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 371 m², parc. č. 1503/2 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 134 m², parc. č. 1503/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1 m², parc. č. 1504/1 - záhrady vo výmere 143 m² a parc. č. 1504/2 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 22 m², ktoré boli zamerané geometrickým plánom č. 6/2016 zo dňa 12. februára 2016. V priebehu konania zobrali žalobu v časti, v ktorej sa domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam parc. č. 1503/1, 1503/2 a 1503/3 späť. Na základe tejto procesnoprávnej dispozície uznesením zo dňa 23. augusta 2016 č.k. 5C/68/2016-61 konanie v tejto časti zastavil.

1. 3. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutie súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenia strán sporu, na vykonané dokazovanie a po uvedení zákonných znení ustanovení § 129 ods. 1 a 2, § 130 ods. 1 a § 134

ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) následne konštatoval, že na základe dôkazov predložených žalobcami bolo nesporné, že doba na vydržanie sa týkala obdobia rokov od roku 1977, pričom príslušným úradom bolo vydané stavebné povolenie. Žalobcovia nadobudli právo užívania nehnuteľnosti na základe riadne zaregistrovanej dohody o jeho zriadení, ktorá podmieňovala účinnosť predmetnej dohody. Nesporne bolo preukázané, že žalobcovia takto nadobudli len výmeru 546 m², keď stavebné povolenie na výstavbu garáže dostali výlučne len na parcelu 100/3 o výmere 546 m². Boli si vedomí, že príslušnú parcelu, ktorá pokračovala k hranici pozemku, kde bola zriadená škôlka, nikdy neodkúpili, ani im k nej nebolo zriadené právo osobného užívania. Pôvodne ju celkom neoplotili, oplotenie okolo domu postavili na vyznačenom mieste kolíkmi a v zadnej časti vyhotovili oplotenie až po postavení garáže v roku 1978. Bolo preukázané, že žalobcovia sa ujali nehnuteľnosti, na ktorej bola postavená garáž najskôr v roku 1977, keď začali s výstavbou garáže po vydaní stavebného povolenia, pričom zmluvu o zriadení práva osobného užívania k uvedenej parcele im štát nezriadil, hoci tak postupoval v prípade pridelenia stavebného pozemku na výstavbu rodinného domu, pričom táto dohoda bola riadne zaregistrovaná bývalým štátnym notárstvom. Žalobcovia preto nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sú vlastníkmí, a aj keď subjektívne mohli byť o svojom vlastníckom práve presvedčení, keď dlhodobo nikým neboli rušení a garáž postavili na základe riadneho povolenia. Požiadavka, aby zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci boli registrované štátnym notárstvom bola upravená jasne v Občianskom zákonníku v ustanovení § 134 ods. 2 v znení platnom do 31. decembra 1991. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 27. októbra 2010 sp. zn. 4 Cdo 283/2009, v ktorom bolo konštatované, že oprávneným držiteľom nehnuteľnosti, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že je jej vlastníkom, nemôže byť ten, kto do jej držby vstúpil za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení do 31. decembra 1991 na základe zmluvy o prevode nehnuteľností, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom v zmysle zákona č. 95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom (Notársky poriadok). Vzhľadom na uvedené žalobu žalobcov zamietol z dôvodu nepreukázania jedného z atribútov vydržania nehnuteľnosti, a to dobromyseľnosti držby.

1. 4. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a konštatujúc, že žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili, im náhradu trov konania nepriznal.

2. 1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 10. októbra 2018 sp. zn. 11Co/207/2017 na základe odvolania žalobcov rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvý výrok) a zároveň rozhodol, že žalovaní nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania (druhý výrok).

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Stotožnil sa s rozsahom ním prevedeného dokazovania a z neho zisteným skutkovým stavom a vyvodeným právnym záverom, ktorý vychádzal z toho, že na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. Zároveň konštatoval, že s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

2. 3. Následne odvolací súd na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a teda správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia uviedol:

„Ak držiteľ pozemku tento užíval pred 1. januárom 1992 domnievajúc sa, že mu patrí právo osobného užívania pozemku a ak užíval tento pozemok od 1. januára 1992 domnievajúc sa, že je vlastníkom pozemku (transformácia práva ex lege), potom sa držba pozemku pred 1. januárom 1992 započíta do doby potrebnej na vydržanie. Ak je totiž držba pozemku podľa § 130 ods. 1 OZ oprávnená, nemožno ju charakterizovať ako „neoprávnenú“ pre účely vydržania podľa § 134 OZ. Ak si totiž oprávnený držiteľ môže započítať oprávnenú držbu práva osobného užívania svojho právneho predchodcu, potom o to viac si môže započítať vlastnú oprávnenú držbu práva osobného užívania pozemku, ktorý držal pred 1. januárom 1992. K nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním dôjde, pokiaľ sú v dobe po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka (vykonanej zákonom č. 509/1991 Zb.) splnené predpoklady stanovené v hypotéze právnej normy (ustanovenie § 134 ods. 1 OZ). Do doby, počas ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe, treba započítať aj držbu vykonávajú pred 1. januárom 1992. V tomto smere totiž nemožno prehliadnuť, že už držba na základe ustanovenia § 132a ods. 1 zákona č. 131/1981 Zb. bola všeobecne prípustná bez akéhokoľvek obmedzenia, súčasťou skutkovej podstaty vydržania

však bola len obmedzene (nevzťahovala sa na právnické osoby a na nehnuteľnosti, ktoré nemohli byť v osobnom vlastníctve). Nová právna úprava (zákon č. 509/1991 Zb.) držbu uskutočňovanú do 31. decembra 1991 nekvalifikuje odlišne, len ju započítava do dĺžky nevyhnutnej vydržacej doby (§ 868 a § 872 ods. 6 OZ).“

2. 4. Po uvedení zákonných znení ustanovení § 127, § 198 ods. 1 a § 205 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom do 31. decembra 1991 priamo vo vzťahu k prejednávanej veci uviedol:

„Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že rozhodnutím ONV Dunajská Streda - odbor finančný č. fin.4 622/1973-B zo dňa 27. marca 1973 bol žalobcom pridelený do osobného užívania pozemok parc. č. 100/3 nachádzajúci sa v obci Šamorín, k. ú. Čilistov, vo výmere 546 m² na výstavbu rodinného domčeka. Dňa 16. apríla 1973 bola uzatvorená dohoda o zriadení práva osobného užívania predmetného pozemku, ktorá bola registrovaná štátnym notárstvom dňa 16. apríla 1973. Rozhodnutím č. 298/1972 zo dňa 15. júna 1972 odbor výstavby a mestského hospodárstva MsNV v Šamoríne povolil žalobcom stavbu trojizbového rodinného domčeka na parc. č. 100/3. Dňa 26. augusta 1977 vydal MsNV - odbor výstavby pod č. 987/1977 stavebné povolenie, ktorým žalobcom povolil stavbu garáže na pozemku parc. č. 100/3. Z výsluchu žalobcu vyplynulo, že garáž bola postavená v roku 1977, pričom v roku 1976 ju dal vymerať. Základy pre oplštenie pozemku vybudoval, ale nedokončil oplštenie, pričom škôlka, ktorá sa nachádza zo zadnej strany parcely v jeho vlastníctve, si opltila svoj pozemok ako ho užívala a ostal tam rozdiel štyri metre, vo vzťahu ktorým mu mesto povedalo, aby si to zameral a po zameraní tejto parcely dostal stavebné povolenie na stavbu garáže. Sám žalobca 1/ pripustil, že nedostal žiadne rozhodnutie, že táto časť parcely tvorí osobné užívanie žalobcov. Pripustil, že garáž sčasti zasahuje do nehnuteľnosti žalovaných.“ Následne odvolací súd konštatoval, že „sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní jedného z atribútov vydržania nehnuteľnosti, a to dobromyseľnosti držby, nakoľko žalobcom bolo už v čase realizácie stavby garáže v roku 1977 zrejmé, že garáž zasahuje i na cudzí pozemok, pričom im musel byť zrejmý režim úpravy osobného užívania pozemkov, keď i v minulosti im bol na stavbu rodinného domu pridelený pozemok do osobného užívania, následne došlo k uzavretiu dohody o osobnom užívaní, ktorá bola registrovaná štátnym notárstvom.“ S prihliadnutím na uvedené dospel k záveru, že „žalobcovia pri bežnej, normálnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, mali, resp. mohli mať dôvodné pochybnosti o tom, že k časti pozemku nemajú právo osobného užívania.“

2. 5. V odôvodnení rozhodnutia o trovách odvolacieho konania odvolací súd konštatoval, že v odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným v zásade vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle ustanovení § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP), avšak náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnili, ani nevyčísľili, a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, a preto im nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. 1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP zrušil a zároveň (teda nie alternatívne - poznámka dovolacieho súdu) s poukazom na ustanovenie § 449 ods. 3 CSP žiadali „zmeniť napadnuté rozhodnutia“ tak, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetných (presne špecifikovaných) nehnuteľností.

3. 2. Pripustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP.

3. 3. V odôvodnení dovolania konštatovali, že oprávnenosť držby predmetných nehnuteľností jednoznačne preukázali a preto zastávajú jednoznačný názor, že vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam splnili všetky podmienky vydržania podľa ustanovenia § 134 ods. 1 OZ. Správnosť tohto ich názoru odôvodňovali poukázaním na (v rámci prvoinštančného i odvolacieho konania prezentované) skutkové okolnosti.

4. Žalovaní de facto konštatovali správnosť rozhodnutí súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu.

5. Žalobcovia sa k jednotlivým vyjadreniam žalovaných k ich dovolaniu nevyjadřili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej

neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

12. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórneho dovolacieho prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016).

13. Ako už bolo uvedené, v danom prípade dovolatelia vyvodili prípustnosť podaného dovolania poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/), resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/).

14. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

15. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní dovolacích senátov.

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6 Cdo 129/2017).

17. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej odvolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

18. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov; ide o otázku, ktorú už odvolací súd riešil, v jej riešení dovolacími senátmi sa ale prezentuje nejednotnosť brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací

súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“.

19. Pokiaľ dovolatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, tak v tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikovali v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 17 tohto odôvodnenia, pretože jednak jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikovali (konkrétnu) právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedli, ako ju riešil odvolací súd (uvedený aspekt možno len nepriamo vyvodiť z obsahu dovolania), čo je však podstatnejšie, neuviedli konkrétne stanoviská, judikáty alebo rozhodnutia najvyššieho súdu preukazujúce existenciu „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ pri riešení (konkrétnej) právnej otázky, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť (pričom uvedenie konkrétnych prameňov „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ je primárnym základným predpokladom pre možnosť skúmania „odklonu“ od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“), a taktiež neuviedli, ako mala byť (konkrétna) právna otázka správne riešená.

20. Pokiaľ dovolatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali (i) poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, tak i v tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikovali v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 18 tohto odôvodnenia, pretože ani v tomto prípade jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikovali právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uvedeným spôsobom ani neuviedli, ako ju riešil odvolací súd (uvedený aspekt možno len nepriamo vyvodiť z obsahu dovolania), čo je však podstatnejšie, nešpecifikovali konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iný/é právne názor/y). Dovolatelia uvedenú procesnú povinnosť rozhodne nespĺnili tým, že poukázali de facto na jediné rozhodnutie dovolacieho súdu (sp. zn. 5 Cdo 172/2009), bez toho, aby vôbec konštatovali rozdielnosť právnych názorov v iných konkrétnych (presne špecifikovaných) rozhodnutiach dovolacieho súdu, z čoho logicky vyplýva, že nespĺnili ani podmienku, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom špecifikovali v čom konkrétne táto rozdielnosť pri riešení danej právnej otázky spočíva.

21. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd konštatuje, dovolanie žalobcov uplatnené podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až 435 CSP a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

22. Žalovaní boli v dovolacom konaní úspešní a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mali (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovaným však žiadne účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli, pretože k dovolaniu žalobcov sa síce osobne (t. j., bez právneho zástupcu) písomne vyjadrili, ale išlo len o veľmi stručné formálne vyjadrenia, ktoré neobsahovali žiadnu vecnú (teda skutkovú alebo právnu) argumentáciu a preto im dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.